

Betaenkning

over forslag til lov om atomanlæg (nukleare anlæg).

(Afgivet af retsudvalget den 15. marts 1974).

Retsudvalget har dels i et ordførermøde, hvori justitsministeren deltog, dels i et møde i det samlede udvalg beskæftiget sig med det spørgsmål, der blev rejst under lovforslagets 1. behandling, om det hensigtsmæssige i at dele forslaget i to dele — et om godkendelse af atomanlæg og et om erstatning for atomskader — der behandles hver for sig og i hvert sit udvalg.

Da der var almindelig tilslutning til denne fremgangsmåde, som sikrer, at de mere tekniske spørgsmål vedrørende atomanlæg m.v. behandles i et på disse områder sagkyndigt udvalg, medens erstatningsreglerne fortsat behandles af retsudvalget, har ministeren herefter stillet nedenstående ændringsforslag, der deler det oprindelige lovforslag op i to forslag.

Retsudvalget har ikke foretaget nogen realitetsbehandling af de enkelte bestemmelser, men *indstiller*, at der af proceduremæssige grunde påbegyndes 2. behandling med henblik på vedtagelse af ændringsforslaget. Når beslutning herom er truffet, foreslås det at afbryde behandlingen og lade forslaget om godkendelse af atomanlæg henvises til prøvelse i et andet folketingsudvalg og forslaget om erstatning for atomskader til fortsat prøvelse i retsudvalget.

Ændringsforslag.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Lovforslaget deles i to lovforslag, der affattes således:

„A.

Forslag til lov om godkendelse af atomanlæg (nukleare anlæg) m. v.

§ 1. Nukleare anlæg, jfr. § 1, litra e, i lov om erstatning for atomskader (nukleare skader), må kun bygges og drives med undervisningsministerens godkendelse.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan bestemme, at nukleare anlæg, der kun frembyder ringe fare, kan bygges og drives uden godkendelse i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Godkendelse må ikke meddeles, hvor dette skønnes betænkeligt af hensyn til sikkerheden eller andre væsentlige almene interesser.

Stk. 4. For myndighedernes behandling af ansøgninger om godkendelse og efterfølgende tilsyn, jfr. § 4, betales et gebyr, hvis størrelse fastsættes af undervisningsministeren.

§ 2. Godkendelsen skal angive den indehaver, der er ansvarlig efter loven om erstatning for atomskader (nukleare skader). Den kan begrænses til at gælde for en bestemt tid og er betinget af, at indehaveren tegner og opretholder forsikring eller stiller sikkerhed i overensstemmelse med den nævnte lov.

Stk. 2. Godkendelsen meddeles på de vilkår, som findes påkrævet af hensyn til sikkerheden og andre væsentlige almene interesser.

Stk. 3. Som vilkår for godkendelsen kan stilles krav om, at der i tilfælde af virksomhedens ophør træffes sådanne foranstaltninger, som undervisningsministeren måtte finde fornødne for at sikre, at anlægget efter driftens ophør ikke frembyder fare for den almene sikkerhed, og at forsikring eller anden sikkerhed for opfyldelsen af indehaverens ansvar i medfør af loven om erstatning

for atomskader (nukleare skader) opretholdes, så længe det anses for påkrævet.

Stk. 4. Vilkår kan ændres, og nye vilkår kan opstilles, såfremt dette findes påkrævet af hensyn til sikkerheden eller andre væsentlige almene interesser.

§ 3. En godkendelse kan kaldes tilbage,

- a) såfremt væsentlige forudsætninger for godkendelsen viser sig ikke at have været til stede,
- b) såfremt der sker væsentlig eller gentagen tilsidesættelse af stillede vilkår, eller
- c) såfremt hensynet til sikkerheden eller anden tvingende grund i øvrigt kræver standsning eller nedlæggelse af anlægget.

§ 4. Anlægget er såvel under bygningen som under driften undergivet tilsyn af atomenergi-kommissionen og sundhedsstyrelsen.

Stk. 2. De nævnte myndigheder har til enhver tid adgang til anlægget og kan fordre sig meddelt enhver oplysning af betydning for udøvelsen af tilsynet. De kan meddele pålæg, som er fornødne for at sikre overholdelse af vilkårene for godkendelsen af anlægget, eller som i øvrigt skønnes nødvendige af sikkerhedsmæssige grunde, ligesom de i påtrængende tilfælde af sikkerhedsmæssige grunde kan forlange brugen af anlægget standset for en vis tid.

Stk. 3. Nærmere regler om udøvelsen af tilsynet fastsættes af undervisningsministeren.

§ 5. Foreskriver internationale aftaler kontrol med, at nukleare anlæg m.v. alene bruges til fredelige formål, kan undervisningsministeren fastsætte de forskrifter, der er fornødne til gennemførelse heraf, herunder forskrifter om, at de personer, som udøver den i aftalerne omhandlede kontrol, har adgang til anlæggene for at foretage eftersyn.

§ 6. Undervisningsministeren kan fastsætte bestemmelser om tilstedeværelsen og benyttelsen af nukleart drevne transportmidler på dansk territorium, herunder om nukleart drevne skibes besejling af danske farvande og adgang til danske havne.

§ 7. Bestemmelserne i sundhedslovgivningen, herunder lov om brug m.v. af radio-

aktive stoffer, og i arbejderbeskyttelseslovgivningen berøres ikke af denne lov.

§ 8. Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år straffes den, der

- a) uden godkendelse bygger eller driver et nukleart anlæg,
- b) undlader at efterkomme betingelser eller vilkår, der er gældende for godkendelsen,
- c) meddeler urigtige eller vildledende oplysninger til brug ved behandling af spørgsmål om godkendelse eller lempelse af betingelser eller vilkår for godkendelsen, eller som i forbindelse med ansøgning herom fortier oplysninger af betydning for sagens afgørelse, eller
- d) meddeler tilsynsmyndighederne urigtige eller vildledende oplysninger.

Stk. 2. Begås de i stk. 1 nævnte overtrædelser uagtsomt, er straffen bøde eller hæfte.

Stk. 3. Med bøde eller hæfte straffes den, som undlader at efterkomme krav, som i medfør af § 4 stilles af tilsynsmyndighederne.

Stk. 4. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 5. Der kan pålægges anlæggets indehaver bødeansvar, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber el. lign., kan bødeansvar pålægges selskabet som sådant. For bødeansvar i medfør af bestemmelserne i dette stykke fastsættes ingen forvandlingsstraf.

§ 9. Sager om de i § 8 nævnte overtrædelser behandles som politisager. De i lov om rettens pleje kapitel 68, 69, 71 og 72 omhandlede retsmidler finder anvendelse i samme omfang som i sager, som det efter de almindelige regler tilkommer statsadvokaten at forfølge.

§ 10. Loven træder i kraft den 197 .

Stk. 2. § 1, litra d, samt §§ 2, 4-8, 9, 1. led, og 37-39 i lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg (atomanlæg) ophæves.

§ 11. Loven gælder ikke for Færøerne, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft

for øerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

B.

Forslag til lov om erstatning for atomskader (nukleare skader).

Kapitel I.

Definitioner m.v.

§§ 1-3. (Som §§ 1-3 i forslag til lov om atomanlæg (nukleare anlæg)).

Kapitel II.

Erstatning og forsikring.

§§ 4-38. (Som §§ 10-44 i forslag til lov om atomanlæg (nukleare anlæg)).

Nukleart drevne transportmidler.

§ 39. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om, efter hvilke regler nuklear skade, som forvoldes ved en ulykke, hvori nukleart drevet transportmiddel medvirker, skal erstattes.

Kapitel III.

Forholdet til andre love, straffe- og slutningsbestemmelser.

§ 40. Personer, der er beskæftiget ved et nukleart anlæg, og som er omfattet af en ulykkesforsikring, der er tegnet af vedkommende ansvarlige indehaver i henhold til lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, har kun krav på erstatning efter nær-

værende lov i det omfang, hvori deres tab ikke er dækket gennem forsikringen. Forsikringsselskabet kan uanset bestemmelser i ulykkesforsikringslovens § 4 ikke afkræve anlægsindehaveren erstatningsydelse, som selskabet har udbetalt til sådanne personer.

§ 41. Overtrædelse af §§ 26 og 38, stk. 1 og 4, straffes med bøde eller hæfte.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges anlæggets indehaver bødeansvar, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber el. lign., kan bødeansvar pålægges selskabet som sådant. For bødeansvar i medfør af bestemmelserne i dette stykke fastsættes ingen forvandlingsstraf.

§ 42. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af justitsministeren.

Stk. 2. Lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg (atomanlæg) bortset fra § 1, litra d, samt §§ 2, 4-8, 9, 1. led, og 37-39 ophæves.

§ 43. Loven gælder ikke for Færøerne, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for øerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.“

Udover de nævnte ændringer skal der foretages en ændring af paragrafhenvisningerne.

Ole Espersen (S). Ejler Koch (S). Eva Gredal (S). Orla Møller (S). Tastesen (S).

Holmberg (V). Mette Madsen (V). Gudme (RV), Lone Dybkjær (RV).
formand.

Bendix (KF). Hans Toft (KF). Poul Boeg (CD). Bracher (KrF).

Lindholdt (FP). Kirsten Jacobsen (FP). Grønborg (DR). Poul Dam (SF),
næstformand.